

Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
m.remisser-energi@regeringskansliet.se

Svar till: Remiss av Statens energimyndighets och Naturvårdsverkets rapport om kommunal tillstyrkan av vindkraft

Vi tackar för möjligheten att lämna remissyttrande på dessa rapporter. Nedan följer en lista på kommentarer till rapporterna.

- Vi välkomnar och ställer oss bakom Energimyndighetens och Naturvårdsverkets rekommendation att bestämmelsen om kommunal tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken upphävs. Användandet av det kommunala vetot är inte förenligt med de principer om saklighet och objektivitet som är centrala vid tillståndsprövningar och all annan myndighetsutövning.
- Vi delar myndigheternas bedömning att tillståndsprocessen för vindkraftsetableringar behöver underlättas och göras rättssäker. Regelverket kring kommunal tillstyrkan vid tillståndsprövning av vindkraftverk är rättsosäkert och ineffektivt. Tillämpningen försvårar tillståndsprocessen och förlänger handläggningstiden.
- Vi delar synen, uttryckt i Energimyndighetens och Naturvårdsverkets rapport att miljöprövningen är fullgod även utan kommunal tillstyrkan. En kommun ska ha stort inflytande över vindkraftsetableringar. Detta säkerställs både genom kommunens starka ställning som remissinstans i tillståndsprövningen och genom kommunens möjlighet att styra lokaliseringen via översiktsplanering.
- När den globala uppvärmningen ska begränsas till 1,5 grader krävs omfattande investeringar i förnybar elproduktion. Både på Europanivå och i USA är målsättningen att vindkraften skall vara 50 % av elenergi år 2050. En bred majoritet i svenska riksdagen står bakom målet att Sverige ska ha ett 100 procent förnybart elsystem och att elcertifikatssystemet förlängs och utökas med 18 TWh till 2030. Bestämmelsen om kommunal tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken motverkar och fördröjer utvecklingen i Sverige.
- Prövning av vindkraft bör likställas med andra tillståndspliktiga verksamheter. Processen för vindkraftsetableringar måste underlättas och förenklas för att det ska bli möjligt att få fram de tillstånd som behövs för att nå det av riksdagen beslutade målet om ett 100 procent förnybart elsystem till år 2040 och för att vindkraften ska kunna bidra till miljö kvalitetsmålet "Begränsad klimatpåverkan".

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA
Institutionen för elektroteknik, Avdelningen för elkraftsteknik
412 96 Göteborg
Besöksadress: Hörsalsvägen 11
Telefon: 031-772 16 37 Telefax: 031-772 16 33
Org. Nr: 556479-5598
E-mail: ola.carlson@chalmers.se

Kommunal tillstyrkan av vindkraft

När bestämmelsen om kommunal tillstyrkan i 16 kap. 4 § miljöbalken infördes år 2009 fick Sverige en lag som tillåter godtyckliga beslut, innebär obefintlig förutsägbarhet, ger utslag som inte kan överklagas och som kan leda till att kommuner begär ersättning för att bevilja en ansökan.

Bestämmelsen om kommunal tillstyrkan kom snabbt att kallas "det kommunala vetot". Sedan bestämmelsen infördes har många vindkraftsprojekt stoppats. I rapporten Användning av det kommunala vetot mot vindkraft i Västra Götalands län analyseras tillståndsansökningar i Västra Götaland mellan åren 2009 och 2014. Nära hälften av de avslutade vindkraftsärendena fick en kommunal avstyrkan, eller förväntades få en avstyrkan med påföljd att ansökan drogs tillbaka. Vidare finns det exempel på enskilda kommunala politiker bytt åsikt, frångått sitt partis ställningstagande, om en vindkraftsetablering i ett sent projektstadium och därmed förhindrat en etablering och åstadkommit en misslyckad investering för ett vindkraftsbolag.

Kommunal tillstyrkan av vindkraft – påverkan på kunskapsuppbyggnad och forskning inom vindkraft

Vindkraftsforskningen i Sverige bygger mycket på samverkan mellan akademi och industrier med verksamhet inom vindkraft. Detta kan vara vindkraftsprojektörer, vindkraftsägare, företag för drift och underhåll av vindkraft samt komponenttillverkare. Dagens lag om "Kommunal tillstyrkan av vindkraft" innebär en betydande kostnad för vindkraftsprojektörer, då den investering som projektören gör i projektansökan kan med några kommunala politikernas "tycke och smak" leda till att kommunalt avslag av vindkraft. En typisk projektansökan kostar upp mot 5 miljoner koronor. Denna kostnad är på vinstmarginalen för vindkraftsföretaget. Forskningen påverkas negativt då industrins möjlighet att medverka minskar med minskad vinst. En svensk vindkraftsbransch med dålig ekonomi medverkar i minder utsträckning i forskningsprojekt. Detta leder i sin tur till minskad kunskapsutveckling inom landet och därmed en högre kostnad för vindkraftsel.

Summering

Regelverket kring kommunal tillstyrkan vid tillståndsprövning av vindkraftverk är rättsosäkert och ineffektivt. Tillämpningen försvårar tillståndsprocessen, förlänger handläggningstiden och fördyrar produktionen av förnyelsebar el. Användandet av det kommunala vetot är inte förenligt med de principer om saklighet och objektivitet som är centrala vid tillståndsprövningar och all annan myndighetsutövning.

Ola Carlson, Biträdande professor,
Föreståndare för Svenskt VindkraftsTekniskt Centrum